

سلسله مباحث سبک زندگی قرآنی

فرآیند ارتباطات انسانی (۱)

ارتباط انسان با خدا

محمد مهدی گرجیان

استاد دانشگاه باقرالعلوم (ع) و استاد جامعة المصطفی (ص) السیدة

رضا آذریان

دانش آموخته دکترای فلسفه حقوق دانشگاه باقرالعلوم (ع) و مدرس جامعة المصطفی (ص) العالمية

سرشناسه	: گرجیان، محمد مهدی، ۱۳۴۲ -
عنوان و نام پدیدآور	: ارتباط انسان با خدا / محمد مهدی گرجیان، رضا آذریان.
مشخصات نشر	: تهران: سازمان دارالقرآن کریم، نشر تلاوت، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۳۲۴ ص.
فرمت	: سلسله مباحث سبک زندگی قرآنی فرایند ارتباطات انسانی؛ ۱.
شابک	: دوره ۴-۲-۸۱۷۲-۶۰۰-۹۷۸-۰۵-۵ : ۹۷۸-۶۰۰-۸۱۷۲-۰۵-۵
وضعیت فهرست نویسی	: فبیا
موضوع	: خداشناسی (اسلام) -- جنبه های قرآنی
موضوع	: راه و رسم زندگی -- جنبه های قرآنی
موضوع	: عشق و عبادت الهی (اسلام) -- جنبه های قرآنی
موضوع	: انسان شناسی -- جنبه های قرآنی
شناسه افزوده	: گرجیان، رضا، ۱۳۶۳ -
شناسه افزوده	: سازمان دارالقرآن الکریم. نشر تلاوت
رده بندی کنگره	: ۹۷ : ۱۰۳BP/۱
رده بندی دیویی	: ۱۵۹/۲۹۷
شماره کتاب شناسی ملی	: ۵۵۱۳۷۶۰
کد پیگیری	: ۵۵۱۲۸۷۸

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

❖ عنوان: سلسله مباحث سبک زندگی قرآنی فرایند ارتباطات انسانی (۱)؛

ارتباط انسان با خدا

❖ مؤلفان: محمد مهدی گرجیان / رضا آذریان

❖ ویراستار: محمد نقویان

❖ ناشر: انتشارات تلاوت

❖ نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۸

❖ شمارگان: ۳۰۰۰ جلد

❖ قیمت: ۲۰۰۰۰۰ ریال

❖ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۱۷۲-۰۵-۵

❖ نشانی: تهران، خیابان رشت، جنب کوچه ستوده، پلاک ۳۹

❖ تلفن: ۷۷۶۳۵۵۰۰ و ۶۶۹۵۶۰۹۵

فهرست مطالب

۱۶.....	مقدمه ناشر.....
۱۷.....	مقدمه مولف.....
۱۹.....	پیش گفتار.....
۱۹.....	۱. چیستی جایگاه انسان در قرآن کریم.....
۲۲.....	۲. چیستی سبک زندگی قرآنی.....
۲۵.....	۳. چرایی بحث از سبک زندگی قرآنی.....
۲۶.....	۴. رایی بحث از ارتباطات در سبک زندگی قرآنی.....
۲۷.....	۵. ارتباطات انسان در سبک زندگی قرآنی.....
۲۸.....	۶. سبک زندگی قرآنی در اندیشه بزرگان.....
۲۸.....	الف) اندیشه امام خمینی (ره).....
۳۱.....	ب) اندیشه مقام معظم رهبری «دام عزه».....
۳۱.....	اهمیت بحث سبک زندگی.....
۳۲.....	ضرورت آسیب شناسی سبک زندگی.....
۳۳.....	الزامات ایجاد سبک زندگی: تمدن نوین اسلامی.....
۳۳.....	۱. تفسیر از معنای زندگی.....
۳۳.....	۲. مبارزه با سبک زندگی غربی.....
۳۴.....	۳. فرهنگ سازی بر اساس آموزه های قرآنی.....
۳۵.....	جایگاه تقلید و عقل سلیم در سبک زندگی بر اساس اندیشه رهبری زید عزه.....
۳۶.....	ج) اندیشه آیت الله جوادی آملی «حفظه الله» و سبک زندگی قرآنی.....
۳۷.....	اصل اول: ظهور تمدن در آیین تدرین.....
۳۸.....	اصل دوم: حق مداری در سبک زندگی.....
۳۹.....	اصل سوم: تحقق حق محوری بر پایه سه عنصر جهان دانی، جهان آرایی و جهان آوری.....
۳۹.....	اصل چهارم: حق مداری قانون، هیئت حاکم و مردم.....
۳۹.....	اصل پنجم: مشروعیت قانون گذار و قانون شناس.....
۴۰.....	اصل ششم: مشروعیت تأسیسی و امضایی.....
۴۰.....	اصل هفتم: تمایز بنای عقلا از برهان عقلی.....
۴۱.....	اصل هشتم: جامعیت و دوام دین اسلام در ارائه سبک زندگی.....
۴۲.....	اصل نهم: راز جاودانگی اسلام در ارائه تمدن الهی.....
۴۳.....	اصل دهم: لزوم تبعیت از رهبران الهی.....
۴۳.....	اصل یازدهم: جایگاه عقل در جهان دانی و جهان داری.....
۴۴.....	اصل دوازدهم: اصول اساسی نظام آفرینش.....

۴۵	اصل سیزدهم: حیات داشتن تمام هستی
۴۵	اصل چهاردهم: استقلال اقتصادی از شاخصه های سبک زندگی قرآنی
۴۶	اصل پانزدهم: تفسیر و تدبیر نظام آفرینش مقدور انسان کامل
	❖ فصل یکم: کلیات و مبانی / ۴۷
۴۸	درس یکم: مفهوم شناسی، پیشینه بحث و روش شناسی
۴۹	۱. مفهوم شناسی
۴۹	ا) خداوند سبحان
۵۱	ب) انسان
۵۳	ج) ارتباط انسان با خدا
۵۴	د) خداشناسی
۵۴	د-۱) تعریف خداشناسی
۵۵	د-۲) اقسام خداشناسی
۵۵	د-۳) خداشناسی علمی
۵۶	د-۴) خداشناسی فلسفی
۵۶	د-۵) خداشناسی عرفانی
۵۶	د-۶) خداشناسی قرآنی
۵۷	ه) سبک زندگی
۵۷	ا) تعریف سبک زندگی
۵۸	ب) اقسام سبک زندگی
۵۸	ب-۱) سبک زندگی غربی
۵۸	ب-۲) سبک زندگی اسلامی
۵۹	ج) انواع بحث از سبک زندگی
۵۹	۲. پیشینه بحث
۶۰	۳. روش شناسی در بحث سبک زندگی
۶۰	ا) تعریف روش و روش شناسی
۶۱	ب) اقسام روش
۶۲	ج) روش مطلوب در تبیین سبک زندگی قرآنی
۶۳	خلاصه درس
۶۴	پرسش ها
۶۵	درس دوم: نگاهی به مبانی بحث از سبک زندگی قرآنی
۶۶	۱. مبانی هستی شناسی
۶۶	ا) اصالت و شرافت وجود
۶۷	ب) مراتب مختلف در عالم وجود

- ج) اصل علیّت و فقر وجودی معلول ۶۷
- د) تقسیم وجود به مادی و مجرد ۶۸
- ه) عوالم وجود ۶۹
۲. مبانی معرفت‌شناختی ۶۹
- ا) تعریف علم و اقسام آن ۷۰
- ب) ارزش شناخت ۷۰
- ج) یقین ۷۱
- د) ابزار شناخت ۷۳
- ه) جایگاه قرآن در شناخت انسان ۷۵
۳. مبانی انسان‌شناختی ۷۶
- ا) انسان و ۷-های وجودی از منظر قرآن کریم ۷۷
- ۱-۱) انسان مادی ۷۸
- ۲-۱) انسان ملکوتی ۷۸
- ۳-۱) انسان بیرونی ۷۸
- ۴-۱) انسان الهی ۷۹
- ب) انسان محقق و انسان باید به ۷۹
- ج) غایت انسان در سبک زندگی مادی ۸۰
۴. مبانی ارزش‌شناختی ۸۱
- ا) تعریف ارزش ۸۱
- ب) ارزش مادی و معنوی ۸۲
- ج) ارزش ذاتی و غیره ۸۲
- د) ارزش مطلق و نسبی ۸۳
- ه) خداوند متعال خیر حقیقی و مطلق ۸۳
- خلاصه درس ۸۵
- پرسش‌ها ۸۷
- درس سوم: شاخصه‌های سبک زندگی و مصادیق آن ۸۸
۱. اهم شاخصه‌های سبک زندگی غربی ۸۹
- ا) دین‌ستیزی و انسان‌محوری ۸۹
- ب) مادی‌گرا، شهوت‌آلود و ضد معنویت ۹۰
۱. نقش کلیسا در ترویج این گرایش ۹۰
۲. راحت‌طلبی و تکلیف‌گریزی ۹۱
- ج) هویت‌زدا ۹۱
- د) مصرف‌گرایی و تجمل‌گرایی ۹۲

۹۳	ه) نگاه ابزاری به زن
۹۳	و) ترویج بی‌عفتی و بی‌بندوباری
۹۳	۲. اهم شاخصه‌های سبک زندگی اسلامی - قرآنی
۹۳	ا) دین‌گرایی و خدامحوری
۹۴	ب) توجه به تمام ابعاد وجودی انسان، معنویت‌گرا و تعالی‌بخش
۹۵	ج) فرهنگ ساز و تمدن ساز
۹۶	د) قناعت و ساده‌زیستی
۹۷	ه) کرامت و ارزش زن
۹۸	و) عفت و حیا
۹۹	۳. حوزه‌ها و مصادیق سبک زندگی قرآنی
۹۹	حوزه فردی
۱۰۰	ب) حوزه خانواده
۱۰۱	ج) حوزه اجتماع
۱۰۲	د) حوزه بین‌المللی
۱۰۴	خلاصه درس
۱۰۶	پرسش‌ها
	❖ فصل دوم: نقش ابعاد فردی در ایجاد و بالندگی سبک زندگی قرآنی / ۱۰۷
۱۰۸	درس چهارم: نقش اعتقاد به توحید در سبک زندگی قرآنی
۱۰۹	۱. تعریف توحید و اقسام آن
۱۰۹	ا) تعریف توحید
۱۱۰	ب) اقسام توحید
۱۱۱	ب-۱) توحید ذاتی
۱۱۱	ب-۱-۱) توحید در وجوب وجود
۱۱۱	ب-۱-۲) توحید به معنای بساطت و عدم ترکیب
۱۱۱	ب-۱-۳) توحید عرفانی
۱۱۲	ب-۲) توحید صفاتی
۱۱۳	ب-۳) توحید افعالی
۱۱۳	ب-۴) توحید عبادی
۱۱۴	۲. نقش محوری نگاه توحیدی در ایجاد سبک زندگی قرآنی
۱۱۵	ا) جنبه توحید ذاتی
۱۱۶	ب) جنبه توحید صفاتی
۱۱۷	ج) جنبه توحید افعالی
۱۱۹	د) توحید عبادی

۱۲۰.....	۳. جلوه‌ها و آثار نگاه توحیدی در ایجاد سبک زندگی قرآنی
۱۲۰.....	(ا) صبر.....
۱۲۱.....	(ب) توکل.....
۱۲۲.....	(ج) رضا.....
۱۲۳.....	(د) تسلیم.....
۱۲۴.....	(ه) محبت به خدا و بندگان.....
۱۲۴.....	(و) نورانیت قلب.....
۱۲۵.....	(ز) پرورش روحیه آزادی و آزادگی.....
۱۲۵.....	(ح) خوف از خدا.....
۱۲۶.....	حلاصه درس.....
۱۲۷.....	پیش‌ها.....
۱۲۸.....	درس پنجم: نقش اعتقاد در سبک زندگی قرآنی.....
۱۳۰.....	۱. تعریف حیات.....
۱۳۲.....	۲. اقسام حیات.....
۱۳۲.....	(ا) حیات امکانی.....
۱۳۲.....	۱-۱ حیات جماد.....
۱۳۳.....	۱-۲ حیات گیاه.....
۱۳۴.....	۱-۳ حیات حیوان.....
۱۳۴.....	۱-۴ حیات انسان.....
۱۳۵.....	۱-۵ حیات جن.....
۱۳۶.....	۱-۶ حیات فرشتگان.....
۱۳۷.....	(ب) حیات الهی.....
۱۳۷.....	ب-۱ (۱) معنانشناسی حیات الهی.....
۱۳۸.....	ب-۲ (۲) توصیف حیات الهی در قرآن.....
۱۳۹.....	ب-۳ (۳) حیات انسان در پرتو حیات الهی.....
۱۴۰.....	ب-۴ (۴) وابستگی حیات الهی انسان به علم و عمل.....
۱۴۱.....	۳. جلوه‌های اعتقاد به حیات الهی در سبک زندگی قرآنی.....
۱۴۱.....	(ا) زندگی امن.....
۱۴۲.....	(ب) هدایت شدن به سوی خداوند.....
۱۴۲.....	(ج) هدایت دیگران به سمت نور و سعادت.....
۱۴۳.....	(د) معناداری و هدف مندی زندگی.....
۱۴۴.....	(ه) حیات طیبه.....
۱۴۵.....	ه-۱ توسعه و گشایش.....

۲۰۸	هـ) قضاوت بر حق
۲۱۰	خلاصه درس
۲۱۱	پرسش ها
۲۱۲	درس دهم: نقش اعتقاد به غنی بودن و رزاقیت خدا در سبک زندگی قرآنی
۲۱۳	۱. غنی بودن خداوند و گستره آن
۲۱۴	۲. جلوه های اعتقاد به غنی بودن خدا در سبک زندگی قرآنی
۲۱۴	ا) از بین بردن روح استکبار
۲۱۶	ب) دوری از گناه
۲۱۸	ج) فرزند آوری
۲۱۹	د) کمک به فقرا
۲۲۰	۳. از حق بودن خداوند و گستره آن
۲۲۱	۴. جلوه های اعتقاد به رزاقیت خداوند در سبک زندگی قرآنی
۲۲۱	ا) اعتقاد به روزی محور
۲۲۲	ب) دوری از بخل و حسادت
۲۲۳	ج) شکر نسبت به دیگران
۲۲۵	خلاصه درس
۲۲۶	پرسش ها
۲۲۷	درس یازدهم: نقش اعتقاد به رحمت و عفو و کرم خداوند در سبک زندگی قرآنی
۲۲۸	۱. رحمت و عفو و کرم خداوند
۲۳۰	۲. جلوه های اعتقاد به رحمت و عفو و کرم خداوند در سبک زندگی قرآنی
۲۳۰	ا) امید به زندگی
۲۳۱	ب) امید به نجات از عذاب دنیوی و اخروی
۲۳۲	ج) جبران کاستی ها
۲۳۴	د) بخشیدن دیگران
۲۳۵	هـ) خوش خلقی با دیگران
۲۳۷	و) هدایت انسان
۲۳۸	خلاصه درس
۲۳۹	پرسش ها
۲۴۱	❖ فصل سوم: ارتباط عبادی انسان با خدا در نگاه قرآنی و نقش آن در سبک زندگی قرآنی
۲۴۲	درس دوازدهم: کیفیت ارتباط انسان با خدا و آداب آن در نگاه قرآنی
۲۴۳	۱. تبیین رابطه وجودی حق و خلق
۲۴۶	۲. کیفیت قرب انسان به خدا و بعد انسان از حق تعالی
۲۵۰	۳. درجات انسانی در رابطه با خدا

۲۵۲.....	۴. آداب ارتباط با خدا در سبک زندگی قرآنی.....
۲۵۳.....	(ا) ادب توحیدی در اعتقاد و عبادت.....
۲۵۳.....	ب) ادب توحیدی در فعل و ترک.....
۲۵۴.....	ج) ادب توحیدی در ترس و امید.....
۲۵۴.....	د) ادب توحیدی در دعا.....
۲۵۵.....	خلاصه درس.....
۲۵۶.....	پرسش ها.....
۲۵۷.....	درس سیم: هم: اهم عبادات و آثار و پیامدهای آن ها در ایجاد سبک زندگی قرآنی (۱).....
۲۵۸.....	۱. تشریف عبادت.....
۲۵۹.....	۱. اقسام عبادت.....
۲۶۰.....	(ا) تقسیم عبادت به عبادت ظاهری و باطنی.....
۲۶۰.....	ب) تقسیم عبادت به عبادت فردی و اجتماعی.....
۲۶۱.....	ج) تقسیم عبادت به عبادت واجب و مستحب.....
۲۶۱.....	د) تقسیم عبادت به عبادت فردی و اجتماعی.....
۲۶۲.....	۳. طهارت و نقش آن در سبک زندگی قرآنی.....
۲۶۳.....	۴. نماز و نقش آن در سبک زندگی قرآنی.....
۲۶۴.....	(ا) زیستن در پرتویاد خدا.....
۲۶۴.....	ب) اطمینان قلب و سکینه باطن.....
۲۶۶.....	ج) دوری از فحشا و منکرات.....
۲۶۶.....	د) سحر خیزی.....
۲۶۸.....	ه) آثار اجتماعی.....
۲۶۹.....	خلاصه درس.....
۲۷۰.....	پرسش ها.....
۲۷۱.....	درس چهاردهم: اهم عبادات و آثار و پیامدهای آن ها در ایجاد سبک زندگی قرآنی (۲).....
۲۷۲.....	۱. روزه و نقش آن در سبک زندگی قرآنی.....
۲۷۳.....	(ا) اعتدال در خوردن.....
۲۷۳.....	ب) تقوی الهی.....
۲۷۳.....	ج) یقین.....
۲۷۴.....	د) رضا.....
۲۷۵.....	ه) حل مشکلات.....
۲۷۶.....	و) چشیدن درد گرسنگان.....
۲۷۶.....	۲. حج و نقش آن در سبک زندگی قرآنی.....
۲۷۷.....	(ا) عشق به مبدأ.....

۲۷۸	ب) تجسم اصول اعتقادات
۲۷۸	ج) ولایت
۲۷۸	د) پرورش روحیه سیاسی
۲۷۹	هـ) پرهیز از اباحی‌گری
۲۸۰	۳. اعتکاف و نقش آن در سبک زندگی قرآنی
۲۸۰	۴. تلاوت قرآن و انس با آن و نقش آن در سبک زندگی
۲۸۱	۵. دعا و ذکر و نقش آن در سبک زندگی قرآنی
۲۸۲	۶. صدقه و زکات و نقش آنها در سبک زندگی قرآنی
۲۸۳	۷. توجه به اسرار عبادات در تحقق سبک زندگی قرآنی
۲۸۴	خلاصه درس
۲۸۵	پرسش
	❖ فصل چهارم: فصل پایانی / ۲۸۷
۲۸۸	درس یازدهم: موانع آسیب‌شناسی ارتباط انسان با خدا در سبک زندگی قرآنی
۲۸۹	۱. اهم موانع ارتباط خداوند در سبک زندگی قرآنی
۲۸۹	ا) غفلت
۲۹۱	ب) جهل
۲۹۲	ج) گناه
۲۹۲	د) شیطان
۲۹۴	هـ) هوای نفس
۲۹۵	و) خودشیفتگی
۲۹۶	ز) تجزّی به خداوند
۲۹۶	ح) دنیاپرستی و شیفتگی نسبت به زینت‌های دنیا
۲۹۷	۲. اهم آسیب‌های عدم ارتباط با خداوند
۲۹۷	ا) سقوط از عبودیت حق
۲۹۷	ب) بحران هویت
۲۹۸	ج) سنگدلی
۲۹۸	د) ظلم به خویش و ظلم به دیگران
۳۰۰	هـ) ظلم‌پذیری و پذیرش قدرت‌های باطل
۳۰۰	و) آسیب‌های دیگر
۳۰۲	خلاصه درس
۳۰۳	پرسش‌ها
۳۰۴	درس شانزدهم: نکات و توصیه‌های کاربردی در ارتباط انسان با خدا
۳۰۵	۱. ارتباط معرفتی

- ۳۰۶..... (ا) شناخت معرفت و عمق بخشی به آن در سایه معرفت دینی
- ۳۰۸..... (ب) شناخت نفس انسانی
- ۳۰۹..... (ج) شناخت خدا
- ۳۱۰..... (د) معرفت کیفیت ارتباط
- ۳۱۱..... (ه) کار بست فرامین الهی در عرصه معرفت
- ۳۱۲..... ۲. ارتباط عملی
- ۳۱۳..... (ا) ترکیه نفس
- ۳۱۴..... (ب) تعادل خوف و رجا
- ۳۱۵..... (ج) اتعاف به اوصاف الهی
- ۳۱۵..... (د) توسل و ارتباط با اهل بیت علیهم السلام
- ۳۱۷..... خلاصه درس
- ۳۱۸..... پرسش ها
- ۳۱۹..... منابع و مآخذ

مقدمه ناشر

در پی تأکیدات مقام معظم رهبری (مد ظله العالی) بر لزوم آسیب‌شناسی و اهتمام جدی و همه‌جانبه حوزه و دانشگاه و تمامی دستگاه‌های علمی، فرهنگی، آموزشی و تبلیغی نسبت به مقوله «سبک زندگی اسلامی»؛ به عنوان «بخش اصلی و حقیقی تمدن اسلامی»، سازمان دارالقرآن الکریم وابسته به سازمان تبلیغات اسلامی، ورود و تلاش در این عرصه مهم و سرنوشت‌ساز- متناسب با مأموریت‌های سازمانی و فراسازمانی محوله - را برای خود وظیفه‌ای مهم دانست.

چند از حدود یک دهه پیش از این، علاوه بر توجه و اهتمام به توسعه آموزش‌های مفاهیم و تفسیر قرآن کریم در قالب طرح‌های مختلف آموزشی و تبلیغی، تلاش‌هایی در زمینه «تربیت قرآنی» در قالب «برگزاری» «رکاه‌های آشنایی با مهارت‌های زندگی قرآنی» صورت گرفته بود؛ ولی از اواخر سال ۱۳۸۴ م. سبک زندگی اسلامی با «رویکرد قرآنی» به عنوان راهبردی مهم در دستور کار این سازمان قرار گرفت.

به همین منظر، نخستین گام، «درخت‌واره سبک زندگی قرآنی» و «فرآیند تحقیق و تدوین و آن‌پس از کارشناسی و دقت نظر» در جوانب موضوع و همفکری صاحب‌نظران تهیه و ترسیم گردید. به دنبال ترسیم نظام مفهومی، سبک زندگی قرآنی، ضرورت تهیه و تألیف منابعی که از یک سواز اتقان و وثوق محتوایی برخوردار باشد، «دکتر سواد» در قالب «درسنامه» در «طرح‌های آموزشی» قابل استفاده باشند، کاملاً محرز بود. به همین جهت، حد از کارشناسی و همفکری با اساتید حوزه و دانشگاه و تهیه زیرفهرست‌های درخت‌واره سبک زندگی و فهرست موضوعی از مطالب مورد لزوم، کار تألیف منابع آموزشی، در قالب «سلسله مباحث سبک زندگی قرآنی» شامل «مبادی و مبانی»، «فرآیند ارتباطات انسانی»، «گفتگوهای تربیتی» و ... آغاز شد و به مدد اللطیف و عنایات حضرت حق و مساعدت، بزرگواری و لطف بی‌دریغ استاد ارجمند جناب حاجت‌الامام والمسلمین آقای دکتر محمد مهدی گرجیان و همکاران پژوهشی ایشان، در محور «فرایند ارتباطات انسانی» در سبک زندگی قرآنی» در چهار جلد با عناوین «ارتباط انسان با خداوند»، «ارتباط انسان با قرآن کریم و اهل بیت (علیهم‌السلام)»، «ارتباط انسان با انسان» و «ارتباط انسان با جهان هستی» در این عرصه تولید و تألیف شد؛ این اثر در آستانه چهل‌مین سالگرد پیروزی شکوهمند انقلاب شکوهمند اسلامی به جامعه علمی، فرهنگی و آموزشی کشور تقدیم می‌شود.

از همه فرهیختگان قرآنی درخواست می‌شود تا نقطه نظرات خود را جهت ارتقاء سطح کیفی منابع و متون آموزشی این سازمان به تارنمای www.telavat.ir و یا به نشانی تهران، خیابان حافظ، خیابان رشت شماره ۳۹، ارسال فرمایند. معاونت آموزش و پژوهش سازمان دارالقرآن الکریم

مقدمه مولف

و آن هنگام که خداوند متان، آدمی را به دو دست جمال و جلال خویش صورت وجود بخشید و بر این آفرینش قویم خود تبارک گفت؛ حیات نوع بشر آغاز گشت و همزمان با هبوط آدمی در قوس نزول به عالم خاکی، معنا و حقیقت زندگی از مهم ترین پرسش ها و دغدغه های او بشمار آمد. بی تردید مفهوم زندگی و حیات، یکی از مؤلفه هایی است که همواره مورد توجه اندیشمندان و مکاران قرار داشته است؛ دغدغه و نیازی که علیرغم پیشرفت های علمی و فناوری های مدرن، کماکان نیز وجود دارد.

از سویی عدم تکامل معرفت بشری در پاسخگویی جامع و یقین آور به این نیاز اصیل و عدم «جامعیت» و «فلسفت» این معارف - منقطع از تعالیم وحی و مفسران حقیقی آن - مؤید این حقیقت است که انسان، نهایی و پایت الهی، همواره موجودی حیران و سرگشته در آشفته بازار مکاتب بشری و درمانده در پیچ و خم هزارتوی نفسانیت خویش بوده است.

آری، نیاز به هدایت، حقیقی ترین و بنیادین ترین نیاز انسان است، نیازی که جز در پرتو انوار روشنی بخش وحی بی پاسخ مانده و یا از مسیر سبک زندگی قرآنی منحرف می گردد؛ درک صحیح و عمیق این حقیقت سترگ، از راز نزول وحی پرده برداشته و فلسفه بعثت انبیاء را مبرهن می سازد.

و در شرایطی که گسست زندگی بسیاری از مسلمانان از معارف روشنی بخش و تعالیم انسان ساز و متعالی قرآن کریم و اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام از یک سو و از طرف دیگر، تحولات اجتماعی و عقب ماندگی تاریخی آنها در برخی ساحت ها همراه بوده و از دیگر سو، مواجه فرهنگی نظام سلطه، با ترویج سبک زندگی غربی در غالب الگوهای به ظاهر مدرن و ولی فریبنده، جوامع دینی و اسلامی را با چالش های زیان باری مواجه ساخته است؛ ارائه مبانی قرآنی برای ساماندهی ارتباطات انسان در چهار ساحت ارتباط با «خداوند متعال»، «قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام»، «انسان» و «جهان هستی» در سبک زندگی، ضرورتی اجتناب ناپذیر است.

خداوند سبحان را شاکریم که این توفیق را نصیبمان ساخت تا در این راستا و به سفارش سازمان وزین دارالقرآن الکریم، مجموعه پیش رو را در چهار مجلد و به صورت مجزا با هدف تبیین ارتباطات انسانی در سبک زندگی قرآنی تألیف نموده و به جامعه علمی و فرهنگی عرضه نماییم.

در پایان جا دارد از همکاران پژوهشی ام، آقایان دکتر رضا آذریان، دکتر جواد جعفریان، دکتر حبیبی، نشار پور و سرکار خانم دکتر خدیجه هاشمی که با تلاش مجدانه و نهایت اهتمام از جانب را در تهیه، تدوین و تألیف این آثاری نموده اند، صمیمانه تقدیر و تشکر نمایم.

همچنین از استاد ارجمند جناب آقای مهدی قره شیخلوریاست محترم سازمان دارالقرآن الکریم به واسطه تسهیل سازی تولید و انتشار این آثار و همکاران فرهیخته ایشان در معاونت آموزش و پژوهش، آن سازمان، آقایان مهدی شکری و حسین تقی پور که از ابتدا تا پایان، با همفکری و دقت نظر، در هموارسازی مسیر پدیداری این کتب همراهی نمودند؛ قدردانی نمایم.

از جامعه علمی، صاحب نظران و دانشمندان حوزه علوم و معارف قرآن کریم تقاضا می شود پیشنهادها و نظرهای علمی و سازنده خود را پیرامون این آثار، به نشانی انتشارات تلاوت ارسال نمایند.

محمد مهدی گرجیان

مدرس حوزه علمیه و استاد دانشگاه باقرالعلوم (ع) و جامعه المصطفی (ص) العالمية

mm.gorjian@yahoo.com

۵ جمادی الاولی ۱۴۴۰، سالروز خجسته میلاد حضرت زینب (س) مصادف با ۲۲ دی ماه ۱۳۹۷

قم، حرم مبارک حضرت فاطمه معصومه (س)